

Arrest

nr. 339 250 van 12 januari 2026
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat Z. CHIHAOUI
Landsroemlaan 40
1083 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Marokkaanse nationaliteit te zijn, op 7 januari 2026 heeft ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie van 2 januari 2026 tot vasthouding in een welbepaalde plaats met het oog op verwijdering en terugleiding naar/vaststelling van de grens.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gelet op artikel 39/82 van de voormelde wet van 15 december 1980.

Gelet op titel II, hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 8 januari 2026, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 12 januari 2026 om 13u00.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. DE GROOTE.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat Z. CHIHAOUI verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat T. SCHREURS, die verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

De verzoekster, die verklaart van Marokkaanse nationaliteit te zijn, dient op 14 juni 2023 een aanvraag in voor een verblijfskaart van een ander familielid van een burger van de Unie, dit met het oog op de gezinshereniging met haar Nederlandse tante.

Op 1 december 2023 beslist de gemachtigde van de toenmalig bevoegde staatssecretaris voor Asiel en Migratie inzake deze aanvraag tot de weigering van verblijf van meer dan drie maanden met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 20).

Op 22 januari 2024 dient de verzoekster een tweede aanvraag in met het oog op de gezinshereniging met haar Nederlandse tante. Ook deze aanvraag wordt geweigerd. De gemachtigde van de toenmalig bevoegde staatssecretaris voor Asiel en Migratie neemt op 15 juli 2024 opnieuw een beslissing houdende weigering van verblijf van meer dan drie maanden met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 20).

Op 4 september 2024 dient de verzoekster een derde aanvraag in met het oog op de gezinshereniging met haar Nederlandse tante. Op 28 januari 2025 volgt opnieuw een beslissing houdende weigering van verblijf van meer dan drie maanden met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 20). Deze akte maakt het voorwerp uit van een beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat verworpen werd met het arrest nr. 333 650 van 2 oktober 2025.

Op 13 oktober 2025 treft de gemachtigde van de thans bevoegde minister van Asiel en Migratie (hierna: de gemachtigde) ten aanzien van de verzoekster een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13*septies*) alsook een beslissing waarbij een inreisverbod van twee jaar wordt opgelegd (bijlage 13*sexies*).

Op 4 november 2025 dient de verzoekster, vanuit het gesloten centrum, een verzoek om internationale bescherming in.

Op 5 december 2025 beslist de adjunct-commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen tot de weigering van de vluchtelingenstatus en de weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Op 15 december 2025 dient de verzoekster tegen deze beslissing een beroep in bij de Raad.

Op 23 december 2025 besluit de Raad dat de verzoekster niet als vluchteling wordt erkend en dat haar de subsidiaire beschermingsstatus wordt geweigerd (RvV 23 december 2025, nr. 338 582).

Op 2 januari 2026 neemt de gemachtigde een beslissing tot vasthouding in een welbepaalde plaats met het oog op verwijdering en terugleiding naar/vaststelling van de grens.

Het betreft de thans bestreden akte. Zij werd aan de verzoekster ter kennis gebracht op 2 januari 2026 en is als volgt gemotiveerd:

“BESLISSING TOT VASTHOUDING IN EEN WELBEPAALE PLAATS MET HET OOG OP VERWIJDERING EN TERUGLEIDING NAAR/VASTSTELLING VAN DE GRENS

Het reeds gegeven bevel om het grondgebied te verlaten is terug uitvoerbaar overeenkomstig artikel 52/3, §3, van de wet van 15 december 1980

Aan Mevrouw, die verklaart te heten:

naam: E. (...) K. (...)

voornaam: A. (...)

geboortedatum: (...).1991

geboorteplaats: F. (...)

nationaliteit: Marokko

Werd op 13/10/2025, met toepassing van artikel 7, eerste lid, (1°, 8 en 13°), en tweede lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij zij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

Op 4/11/2025, tijdens de vasthouding met het oog op uitvoering van deze verwijderingsmaatregel, diende betrokkene een eerste verzoek om internationale bescherming in. De uitvoerbaarheid van de verwijderingsmaatregel werd tijdens de behandeling van het verzoek om internationale bescherming overeenkomstig artikel 52/3, §3, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 opgeschort.

Op 5/12/2025 werd haar een negatieve beslissing van het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen betekend.

Betrokkene diende op 5/12/2025 beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Dit beroep werd geweigerd op 23/12/2025. De verwijderingsbeslissing van 13/10/2025 is overeenkomstig artikel 52/3, §3, van de wet van 15 december 1980 terug uitvoerbaar.

Terugleiding naar de grens/vaststelling van de grens

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING/VASTSTELLING NAAR/VAN DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek:

Er bestaat een risico op onderduiken:

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene werkt zonder over de daartoe vereiste machtigingen te beschikken.

Betrokkene werd op 01.10.2024 uitgenodigd voor een gesprek met een ICAM-coach over de toestand van haar administratief dossier, de betekenis van een bevel om het grondgebied te verlaten en over de mogelijkheden tot ondersteuning bij vrijwillig vertrek.

Betrokkene werd op de hoogte gebracht van het doel van het begeleidingstraject en van de verschillende stappen van het begeleidingstraject. Tijdens het traject gaf de betrokkene duidelijk aan niet te willen terugkeren naar het land van herkomst en niet te willen meewerken aan de vrijwillige terugkeer.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat zij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat haar betekend werd op 24.02.2025, noch aan de BGV die haar werden betekend op 12.08.2024 en 21.12.2023. Deze vorige beslissingen tot verwijdering werden niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat zij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

6° Betrokkene heeft onmiddellijk na het voorwerp te hebben uitgemaakt van een beslissing tot weigering van binnenkomst of verblijf of een beslissing die een einde heeft gemaakt aan zijn verblijf, of onmiddellijk na het voorwerp te hebben uitgemaakt van een teruggrijpings- of verwijderingsmaatregel, een nieuwe verblijfsaanvraag of een nieuw verzoek om internationale bescherming ingediend.

De aanvraag van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie die werd ingediend op 14.06.2023 werd op 01.12.2023 geweigerd door middel van een bijlage 20. Op 22.01.2024 diende betrokkene een nieuwe aanvraag van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie in, deze werd op 15.07.2024 geweigerd door middel van een bijlage 20. Op 04.09.2024 diende betrokkene een nieuwe aanvraag van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie in, deze werd op 08.01.2025 geweigerd door middel van een bijlage 20.

Betrokkene werd 13/10/2025 vastgehouden na een controle van de politie van Brussel West. Betrokkene diende op 4/11/2025 een aanvraag tot internationale bescherming in. Op 5/12/2025 werd haar een negatieve beslissing van het Commissariaatgeneraal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen betekend. Betrokkene diende op 5/12/2025 beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Dit beroep werd geweigerd op 23/12/2025. De verwijderingsbeslissing van 13/10/2025 is overeenkomstig artikel 52/3, §3, van de wet van 15 december 1980 terug uitvoerbaar.

Betrokkene verklaart dat zij niet terugkeert naar haar land van herkomst omdat ze in Marokko veel familiale problemen heeft. De aangehaalde elementen werden reeds beoordeeld in haar verzoek om internationale bescherming van 4/11/2025. Uit het onderzoek van het CGVS (en de RVV) is gebleken dat betrokkene niet voldoet aan de criteria om de vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en kan redelijkerwijze worden afgeleid dat de betrokkene geen reëel risico loopt op een behandeling strijdig met artikel 3 van het EVRM.

Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die haar belemmeren terug te keren naar zijn land van herkomst.

Artikel 3 EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer

uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn.

Vasthouding

REDEN VAN DE BESLISSING TOT VASTHOUDING:

Met de toepassing van artikel 7, derde lid van de wet van 15 december 1980, dient de betrokkene te dien einde opgesloten te worden, aangezien haar terugleiding naar de grens niet onmiddellijk kan uitgevoerd worden en op basis van volgende feiten:

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene werkt zonder over de daartoe vereiste machtigingen te beschikken.

Betrokkene werd op 01.10.2024 uitgenodigd voor een gesprek met een ICAM-coach over de toestand van haar administratief dossier, de betekenis van een bevel om het grondgebied te verlaten en over de mogelijkheden tot ondersteuning bij vrijwillig vertrek.

Betrokkene werd op de hoogte gebracht van het doel van het begeleidingstraject en van de verschillende stappen van het begeleidingstraject. Tijdens het traject gaf de betrokkene duidelijk aan niet te willen terugkeren naar het land van herkomst en niet te willen meewerken aan de vrijwillige terugkeer.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat zij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten dat haar betekend werd op 24.02.2025, noch aan de BGV die haar werden betekend op 12.08.2024 en 21.12.2023. Deze vorige beslissingen tot verwijdering werden niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat zij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

6° Betrokkene heeft onmiddellijk na het voorwerp te hebben uitgemaakt van een beslissing tot weigering van binnenkomst of verblijf of een beslissing die een einde heeft gemaakt aan zijn verblijf, of onmiddellijk na het voorwerp te hebben uitgemaakt van een teruggrijvings- of verwijderingsmaatregel, een nieuwe verblijfsaanvraag of een nieuw verzoek om internationale bescherming ingediend.

De aanvraag van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie die werd ingediend op 14.06.2023 werd op 01.12.2023 geweigerd door middel van een bijlage 20. Op 22.01.2024 diende betrokkene een nieuwe aanvraag van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie in, deze werd op 15.07.2024 geweigerd door middel van een bijlage 20. Op 04.09.2024 diende betrokkene een nieuwe aanvraag van een verblijfskaart van een familielid van een burger van de Unie in, deze werd op 08.01.2025 geweigerd door middel van een bijlage 20.

Betrokkene werd 13/10/2025 vastgehouden na een controle van de politie van Brussel West. Betrokkene diende op 4/11/2025 een aanvraag tot internationale bescherming in. Op 5/12/2025 werd haar een negatieve beslissing van het Commissariaatgeneraal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen betekend. Betrokkene diende op 5/12/2025 beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Dit beroep werd geweigerd op 23/12/2025. De verwijderingsbeslissing van 13/10/2025 is overeenkomstig artikel 52/3, §3, van de wet van 15 december 1980 terug uitvoerbaar.

Overeenkomstig artikel 74/28 van de wet van 15 december 1980 kan een vasthoudingsmaatregel alleen genomen worden wanneer wordt geoordeeld dat geen andere afdoende maar minder dwingende maatregel doeltreffend kan worden toegepast. In casu wordt een minder dwingende maatregel verondersteld ondoeltreffend te zijn omdat:

2° Betrokkene heeft geen medewerking verleend aan het aanklappende begeleidingstraject in het kader van een terugkeerprocedure zoals voorzien in artikel 74/24 van de wet van 15 december 1980. Betrokkene heeft deelgenomen aan meerdere gesprekken met een ICAM-coach. Betrokkene werd op de hoogte gebracht van het doel van het begeleidingstraject en van de verschillende stappen van het begeleidingstraject. Tijdens het traject gaf de betrokkene duidelijk aan niet te willen terugkeren naar het land van herkomst en niet te willen meewerken aan de vrijwillige terugkeer.

Gelet op het voorgaande moet worden geconcludeerd dat de betrokkene niet bereid is zich te voegen naar de administratieve beslissingen die ten aanzien van haar zijn genomen, dat zij derhalve het risico loopt zich aan de bevoegde autoriteiten te onttrekken en dat een minder dwingende maatregel van vasthouding in dit

geval ondoeltreffend wordt geacht. Bijgevolg moet de betrokkene worden vastgehouden door de Dienst Vreemdelingenzaken.

Gezien betrokkene niet in het bezit is van een geldig reisdocument op het moment van haar arrestatie, is het noodzakelijk haar ter beschikking van de Dienst Vreemdelingenzaken te weerhouden teneinde een doorlaatbewijs te bekomen van haar nationale overheden.

In uitvoering van deze beslissingen, gelasten wij, C. (...) J, Attaché, gemachtigde voor de Minister van Asiel en Migratie, de betrokkene, E. (...) K. (...), A. (...), te weerhouden in Holsbeek.”

2. Betreffende de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid

2.1. De ontvankelijkheid van de vordering

Ambtshalve merkt de Raad op dat hij niet bevoegd is om kennis te nemen van de onderhavige vordering in de mate dat zij gericht is tegen de beslissing tot vasthouding (in een welbepaalde plaats) van 2 januari 2026, die in de bestreden akte vervat ligt.

Artikel 71, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet) luidt als volgt:

“De vreemdeling die het voorwerp is van een maatregel van vrijheidsberoving genomen met toepassing van de artikelen 7, (...) kan tegen die maatregel beroep instellen door een verzoekschrift neer te leggen bij de Raadkamer van de Correctionele Rechtbank van zijn verblijfplaats in het Rijk of van de plaats waar hij werd aangetroffen.”

Artikel 72, tweede lid van de Vreemdelingenwet bepaalt voorts expliciet dat het aan de raadkamer van de correctionele rechtbank toekomt te onderzoeken of de vrijheidsberovende maatregel in overeenstemming is met de wet.

De Raad dient derhalve vast te stellen dat hij, gelet op de door de wetgever voorziene beperking van zijn rechtsmacht - die op algemene wijze is geregeld in artikel 39/1 van de Vreemdelingenwet -, niet bevoegd is om van de vordering kennis te nemen in zoverre het de bedoeling zou zijn om ook de maatregel tot vrijheidsberoving aan te vechten (RvS 12 januari 2001, nr. 92.181; RvS 4 juni 2002, nr. 107.338; RvS 1 december 2006, nr. 165.469; RvS 1 december 2006, nr. 165.470).

Bijgevolg moet de vordering als onontvankelijk worden afgewezen in de mate dat zij gericht is tegen de in de bestreden akte opgenomen beslissing tot vasthouding.

2.2. Onderzoek van de vordering ten aanzien van de beslissing tot terugleiding naar de grens (hierna: de bestreden beslissing)

Artikel 43, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (het PR RvV) bepaalt dat, indien de uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangevoerd, de vordering een uiteenzetting van de feiten dient te bevatten die deze uiterst dringende noodzakelijkheid rechtvaardigen.

Verder kan, overeenkomstig artikel 39/82, § 2, eerste lid, van de Vreemdelingenwet, slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van een administratieve rechtshandeling worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Uit het voorgaande volgt dat, opdat een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan worden ingewilligd, de drie voornoemde voorwaarden cumulatief moeten zijn vervuld.

2.2.1. De eerste voorwaarde: het uiterst dringende karakter

Artikel 39/82, § 4, tweede lid, van de Vreemdelingenwet bepaalt:

“Indien de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel waarvan de tenuitvoerlegging imminent is, in het bijzonder indien hij is vastgehouden in een welbepaalde plaats zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 of ter beschikking is gesteld van de regering, en hij nog geen gewone vordering tot schorsing heeft ingeleid tegen de bedoelde verwijderings- of teruggedrijvings-maatregel, kan hij

binnen de in artikel 39/57, § 1, derde lid, bedoelde termijn de schorsing van de tenuitvoerlegging van deze maatregel vorderen bij uiterst dringende noodzakelijkheid".

In casu bevindt de verzoekster zich in een welbepaalde plaats, zoals bedoeld in de artikelen 74/8 en 74/9 van de Vreemdelingenwet. In dit geval wordt het uiterst dringende karakter van de vordering tot schorsing van de verwijderingsmaatregel wettelijk vermoed. Dit wordt ook niet betwist door de verweerder. Het uiterst dringende karakter van de vordering staat dan ook vast.

Aan de eerste cumulatieve voorwaarde is bijgevolg voldaan.

2.2.2. De tweede voorwaarde: de ernst van de aangevoerde middelen

In een enig middel beroept de verzoekster zich op de schending van de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

De verzoekster brengt een rechtstheoretische toelichting naar voor omtrent de door haar geschonden geachte rechtsregels en betoogt voorts als volgt:

"DE L'APPLICATION DES PRINCIPES AU CAS D'ESPÈCE

1. Risques de traitement contraires à l'Article 2 et 3 de la Convention européenne des droits de l'homme en cas de renvoi d'une femme souffrant d'une pathologie psychologique vers le Maroc

L'Office des Étrangers déclare de manière standardisée et laconique dans sa décision de maintien et de reconduite :

« Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die haar belemmeren terug te keren naar zijn land van herkomst.

Artikel 3 EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn »

Cette motivation stéréotypée, qui s'apparente à une clause de style administrative, démontre que l'Office des Étrangers a gravement manqué à son obligation positive d'évaluer, de manière concrète, approfondie et effective, le risque réel de traitement inhumain ou dégradant encouru par la requérante.

En se contentant d'affirmer péremptoirement qu'il n'existe "aucun élément" au dossier, alors même que la requérante est placée sous la responsabilité directe de l'État belge et a fait l'objet d'un suivi médical au sein de la structure de détention, l'administration commet une erreur manifeste d'appréciation d'une gravité particulière.

Elle viole par là même le principe général de bonne administration et le devoir de minutie qui lui imposent, a fortiori lorsqu'il s'agit de personnes privées de liberté et en situation de grande vulnérabilité, de prendre en considération toutes les pièces médicales essentielles qui figurent, ou devraient figurer, dans le dossier administratif. Ce défaut d'examen individualisé prive la décision de toute base légale valide au regard des exigences de la Convention.

1.1. Négation de la réalité médicale et erreur manifeste d'appréciation

L'affirmation administrative selon laquelle la requérante ne souffre d'aucune maladie empêchant le retour est contredite frontalement, et sans aucune ambiguïté possible, par le certificat médical du Dr P. Z., daté du 27 novembre 2025 (Pièce 2).

Ce document crucial ne saurait en aucun cas être écarté comme une simple déclaration de complaisance ou un document sans valeur probante. Il s'agit d'une véritable expertise médicale circonstanciée, réalisée par un médecin tiers et indépendant au sein même du centre fermé, dans l'exercice de ses fonctions de contrôle de l'état de santé des détenus.

Cet examen clinique rigoureux a permis d'objectiver, avec précision, des lésions physiques tangibles et une détresse psychique d'une gravité exceptionnelle, que l'administration ne pouvait ignorer :

1.1.1 Preuves physiques et somatiques corroborant les violences antérieures

Le médecin ne se limite pas à transcrire les plaintes subjectives de la patiente ; il constate cliniquement des stigmates corporels indéniables qui authentifient le récit. Il relève spécifiquement la "perte des dents 17 et 14 suite aux coups de son père", qualifiant ces lésions irréversibles de "compatibles" avec le récit de violences familiales chroniques et brutales.

Il note par ailleurs la présence d'un érythème circulaire douloureux sur le sein gauche, attestant d'une souffrance somatique actuelle, visible et objectivable. Ces éléments matériels confèrent une crédibilité médicale objective et puissante au récit de persécution de la requérante, rendant la position de l'Office des Étrangers factuellement insoutenable.

1.1.2 Diagnostic psychiatrique sévère et caractérisé

Loin d'un simple état de stress passager ou réactionnel lié à la détention, le certificat pose un diagnostic clinique lourd et alarmant : la requérante présente des "symptômes de dépression majeurs combinés à des signes de stress post-traumatique (PTSD)". Ce double diagnostic témoigne d'un effondrement psychique profond et structurel, incompatible avec la résilience minimale nécessaire pour affronter une procédure d'expulsion.

1.1.3 Symptômes cliniques alarmants et critères de gravité psychiatrique

L'examen médical détaille une symptomatologie psychiatrique aiguë qui paralyse totalement le fonctionnement quotidien de la requérante et signale un danger imminent :

1.1.4 Dissociation massive et dépersonnalisation

La requérante décrit avoir "l'impression d'observer sa vie de loin" et "ne se reconnaît plus dans le miroir". Le médecin qualifie explicitement ces signes de dépersonnalisation de "critère de gravité", indiquant une rupture psychique imminente avec la réalité et une perte des ancrages identitaires fondamentaux.

1.1.5 Reviviscences traumatiques intrusives

Elle souffre de cauchemars quotidiens et de reviviscences sensorielles des violences subies, la maintenant dans un état de terreur perpétuelle et d'hypervigilance épuisante, caractéristiques d'un traumatisme non traité et actif.

1.1.6 Idées noires récurrentes et anhédonie totale

Le médecin note une perte totale de la capacité à ressentir du plaisir ou de l'intérêt (anhédonie) et la présence envahissante de pensées suicidaires ("idées noires"), soulignant l'urgence vitale de la situation et l'impossibilité pour la requérante de se projeter dans un avenir quelconque.

En concluant hâtivement et faussement à l'absence d'obstacle médical, l'Office des Étrangers a délibérément ignoré ces constats cliniques accablants. Cette cécité administrative volontaire face à des preuves médicales formelles constitue une faute lourde dans l'appréciation de la vulnérabilité extrême de la requérante et vicie fondamentalement la décision attaquée.

1.2. Le droit à la vie menacé : Risque suicidaire avéré et contre-indication absolue au transport

Le renvoi de la requérante ne constitue pas seulement un risque hypothétique pour sa santé mentale future, mais un danger direct, immédiat et certain pour sa vie, engageant la responsabilité pleine et entière de l'État belge sous l'angle de l'Article 2 de la CEDH (Droit à la vie).

Les conclusions du Dr P. sont d'une clarté redoutable et sonnent comme une alerte vitale que l'autorité ne peut ignorer : « Renvoyer Mme A. au Maroc c'est l'exposer [...] à un risque élevé de décompensation psychologique avec un passage à l'acte. »

L'utilisation du terme clinique "passage à l'acte" renvoie ici explicitement et sans équivoque au risque de suicide imminent. Le médecin établit un lien de causalité direct et certain entre l'exécution de la mesure

d'éloignement et la réalisation de ce risque mortel. L'éloignement agirait comme le déclencheur mécanique d'une tentative de suicide. De surcroît, le praticien pose une interdiction médicale formelle et absolue :

« Au vu de l'état psychologique fragile de Mme E. K. il y a une contre-indication au voyage seule ou accompagnée. »

Cette contre-indication médicale signifie que la requérante n'est ni physiquement ni psychiquement apte à supporter l'épreuve du transport aérien et du processus d'éloignement forcé. Tenter de l'y contraindre reviendrait à lui infliger sciemment un traitement d'une violence inouïe, susceptible de provoquer une crise fatale durant le transfert.

La jurisprudence constante de la Cour européenne des droits de l'homme, notamment dans les arrêts de principe *Paposhvili c. Belgique* et *Savran c. Danemark*, impose à l'État d'évaluer rigoureusement si l'éloignement n'expose pas la personne à un risque de déclin grave, rapide et irréversible de son état de santé ou à une réduction significative de son espérance de vie.

En l'espèce, l'exécution forcée de la mesure d'éloignement, en dépit d'une contre-indication médicale formelle au voyage et d'un risque suicidaire avéré et documenté par un professionnel de santé, constituerait une mise en danger délibérée de la vie d'autrui et une violation directe et flagrante des obligations positives de l'État belge de protéger l'intégrité physique et la vie des personnes placées sous sa juridiction.

1.2. Soins psychiatriques insuffisants pour la requérante au Maroc : violation de l'article 2 et 3 CEDH

Le rapport médical du Dr P. constitue une preuve probante attestant que la requérante souffre d'une pathologie psychique. Ce rapport souligne qu'elle nécessite un suivi psychiatrique rapproché ainsi qu'une médication, si celle-ci est jugée appropriée par un spécialiste. Or, en cas de renvoi au Maroc, un tel suivi ne pourrait raisonnablement être assuré, et ce pour plusieurs raisons :

La pénurie des soins psychiatriques au Maroc :

Premièrement selon le rapport du Conseil Économique, Social et Environnemental du Maroc sur la santé mentale et les causes de suicides au Maroc :

« Le Conseil national des droits de l'Homme dans un rapport sur la santé mentale et les droits de l'Homme au Maroc souligne entre autres la désuétude des textes législatifs, la carence et les insuffisances des structures existantes, la pénurie en personnel médical et paramédical spécialisé relatif à la santé mentale au Maroc ». (Rapport du Conseil Economique, Social et Environmental, la santé mentale et les causes suicide au Maroc, Saisine n°23/2022, disponible sur : <https://www.cese.ma/wp-content/uploads/2023/10/ebook-Rapport-sante-mentale-VF.pdf> , p.40)

« Par exemple la région de Tanger-Tétouan-Al Hoceïma la capacité hospitalière en matière de santé mentale connaît un taux d'occupation moyen de 115%, avec un record pour Tanger-Assilah avec un taux d'occupation moyen (TOM) de 197%. » (Ibid, p.42).

« La capacité litière nationale (publique, privée et militaire) est de 2.431 lits, soit 6,2 lits par 100.000 habitants, répartis dans 36 hôpitaux psychiatriques, 25 services psychiatriques intégrés aux hôpitaux généraux, 2 services hospitaliers de pédopsychiatrie, et 18 centres d'addictologie (dont 3 services hospitaliers) » (Rapport du Conseil Economique, Social et Environmental, la santé mentale et les causes suicide au Maroc, Saisine n°23/2022, disponible sur : <https://www.cese.ma/wp-content/uploads/2023/10/ebook-Rapport-sante-mentale-VF.pdf> , p.42.)

De plus un article d'Orient XXI stipule que :

« Le nombre total de personnels spécialisés en psychiatrie ne dépasse pas les 2 644, dont 418 médecins (247 dans le secteur privé et 171 dans le secteur public), 47 spécialistes en pédopsychiatrie, 1 460 infirmiers en santé mentale et 719 travailleurs sociaux dans le secteur public. Cela signifie moins d'un psychiatre pour 100 000 habitants. » (Orient XXI, Maroc. Les patients psychiatriques, proies des charlatans, Mohammed Nejari , 26 juin 2024, disponible sur : <https://orientxxi.info/dossiers-et-series/maroc-les-patients-psychiatriques-proie-facile-des-charlatans,7443>)

Aujourd'hui Le Maroc souligne que :

« En plus des psychiatres, le pays manque également de psychologues cliniciens, psychothérapeutes, et infirmiers spécialisés en psychiatrie, ce qui aggrave davantage la situation. Le Maroc compterait moins de 500 psychologues actifs dans tout le pays, un chiffre dérisoire comparé aux besoins de la population. »

(Aujourd'hui le Maroc, Tout Savoir sur la santé mentale au Maroc, Imane Kendili, 11 octobre 2024, disponible sur : <https://aujourd'hui.ma/societe/tout-savoir-sur-la-sante-mentale-au-maroc>)

« Et par conséquent, le secteur public constitue la colonne vertébrale de la prise en charge des patients souffrant de troubles mentaux au Maroc. Il gère environ 85% des infrastructures de santé mentale, incluant des hôpitaux spécialisés et des unités psychiatriques intégrées dans les hôpitaux généraux. Les services publics sont plus accessibles financièrement, mais souvent limités par un manque de ressources humaines et matérielles. » (Ibid. 19)

Obstacles financiers importants au traitement :

« Les traitements médicamenteux et les psychothérapies que nécessitent les patients atteints de troubles mentaux impliquent des protocoles de soins souvent longs et onéreux. Or, nombreux sont les actes thérapeutiques mal ou non pris en compte par la Nomenclature Générale des Actes Professionnels qui sert de référence pour la facturation des actes par les professionnels et pour le remboursement des actes par les assurances. Par ailleurs, les décalages entre les tarifs de référence et le niveau réel des honoraires, le plafonnement du nombre de séances remboursables (pour la durée et la fréquence) par les assurances maladies, sont autant de facteurs qui limitent ou privent de nombreux patients de l'accès à ces soins. » (Ibid., p.57)

Selon le Courrier international :

« Par ailleurs, il faut en moyenne dépenser entre 300 et 600 dirhams (entre 27 et 55 euros) pour une consultation dans un cabinet privé. Une somme qui n'est pas à la portée de tout le monde. » (Courrier International, Une du jour. La santé mentale, un enjeu oublié au Maroc, 29 novembre 2022, disponible sur : <https://www.courrierinternational.com/une/une-du-jour-la-sante-mentale-un-enjeu-oublie-au-maroc>)

Obstacles géographiques persistants :

De plus, l'article de Orient XXI stipule que :

« Cette situation rend le chemin de la psychiatrie particulièrement ardu. Selon les cas rapportés, de nombreuses familles n'ont pas pu terminer leur parcours de soins, d'autres n'ont même pas pu le commencer en raison de la distance qui les sépare des hôpitaux qui restent le privilège des grandes villes, telles Casablanca, Berrechid, Salé, Tanger ou Marrakech. » (24 Ibid.)

« Ali Lotfi, président du Réseau marocain pour la défense du droit à la santé et droit à la vie, confirme que dans de nombreuses situations, les familles doivent parcourir des centaines de kilomètres pour se rendre à l'hôpital psychiatrique le plus proche. Elles reviennent souvent bredouilles en raison du manque de lits et de la durée d'attente des rendez-vous. D'autres familles renoncent tout simplement au voyage, vu la distance. » (Orient XXI, Maroc. Les patients psychiatriques, proies des charlatans, MOHAMMED NEJJARI > 26 JUIN 2024, disponible sur : <https://orientxxi.info/dossiers-et-series/maroc-les-patients-psychiatriques-proie-facile-des-charlatans,7443>)

Aujourd'hui Le Maroc souligne que :

« La répartition géographique des professionnels de santé mentale est extrêmement inégale. Les grandes villes comme Casablanca et Rabat concentrent l'essentiel des psychiatres et des psychologues, laissant les régions rurales sous-desservies. A titre d'exemple, la ville de Casablanca dispose d'environ 1,5 psychiatre pour 100.000 habitants, tandis que dans des régions comme Drâa-Tafilalet, le ratio est inférieur à 0,2 psychiatre pour 100.000 habitants. »

Stigmatisation des personnes souffrant de problèmes mentaux :

L'article de l'Orient XXI mets en avant que :

« Selon le chef du département de la santé mentale au ministère de la santé Omar Bouram, environ 85 % des personnes nécessitant des soins psychiatriques au Maroc ne reçoivent pas de traitement, du fait notamment de la stigmatisation, mais surtout de la taille des services psychiatriques, incapables de répondre aux besoins élevés. » (Orient XXI, Maroc. Les patients psychiatriques, proies des charlatans, Mohammed Nejjari , 26 juin 2024, disponible sur : <https://orientxxi.info/dossiers-et-series/maroc-les-patients-psychiatriques-proie-facile-des-charlatans,7443>)

Limites des politiques d'accès universel aux soins de santé mentale :

Ainsi, selon le rapport du Conseil Économique, Social et Environnemental du Maroc sur la santé mentale et les causes de suicides au Maroc :

« S'il est certain que de nombreuses actions ont été menées, il est tout aussi certain que ces stratégies n'ont, pour l'instant, pas impacté positivement et significativement les usagers en termes de réduction des inégalités territoriales et d'inéquités d'accès aux soins, de baisse de la corruption, de qualité et d'humanisation des soins, d'appui à la recherche médicale etc. » (Courrier International, Une du jour. La santé mentale, un enjeu oublié au Maroc, 29 novembre 2022, disponible sur : <https://www.courrierinternational.com/une/une-du-jour-la-sante-mentale-un-enjeu-oublie-au-maroc>, p.54)

« Huit ans après l'adoption de la loi 131-13, l'état du système de soins n'est pas meilleur ni en termes d'égalité et d'accessibilité aux soins, ni en termes de pénurie de ressources humaines, ni en termes de couverture territoriale. La crise sanitaire récente en a fait la preuve. Au contraire cette loi a contribué à l'aggravation de la pénurie en ressources humaines du secteur public, des centaines de médecins ayant migré vers le secteur privé ou ayant choisi d'emblée d'exercer dans le secteur privé, secteur qui reste plus attractif. » (Ibid., p.54.)

1.3. Le droit à la vie menacé par un renvoi sans traitement psychique approprié : une violation de l'Article 2 et 3 CEDH

Si la requérante devait être renvoyée au Maroc sans garantie formelle de bénéficier des traitements adéquats pour sa pathologie psychique, cela entraînerait des conséquences irréversibles sur sa santé mentale et sa vie.

Le rapport médical du Dr P. du 27/11/2025 est sans équivoque sur ce point :

« Au vu de la gravité des signes de PTSD [...] si elle ne bénéficie pas d'une aide psychiatrique adéquate elle risque de décompenser [...] pouvant aboutir au suicide. »

Renvoyer la requérante au Maroc sans qu'elle ait bénéficié d'un traitement adéquat pour sa pathologie psychique constituerait une violation des articles 2 et 3 de la Convention européenne des droits de l'homme, conformément à la jurisprudence constante de la Cour européenne des droits de l'homme, notamment lorsque le renvoi expose la personne à un risque réel de traitement inhumain ou dégradant, ou à un danger grave pour sa vie ou son intégrité physique ou mentale.

Premièrement selon l'arrêt de la Cour européenne des droits de l'homme dans *Paposhvili c. Belgique* souligne que :

« 148. En résumé, le requérant avait un besoin accru de protection du fait de sa particulière vulnérabilité liée à son état de santé, à l'enjeu pour sa vie et son intégrité physique, à sa dépendance affective et financière, et à l'existence de liens familiaux en Belgique. La responsabilité de l'État belge au regard de l'article 3 de la Convention résultait de ce qu'il poursuivait l'éloignement du requérant sans tenir compte de ces éléments, manquant ainsi de respect pour sa dignité, et l'exposant, en cas de retour en Géorgie, à un risque sérieux de détérioration grave et rapide de son état de santé jusqu'à une mort certaine et rapprochée.

149. Le requérant souhaitait que la Cour dépasse sa jurisprudence *N. c. Royaume-Uni* et définisse, au vu de ces éléments, un seuil de gravité réaliste qui ne se limitait plus à consacrer un « droit de mourir dignement ». Il se prévalait à ce sujet de l'évolution récente de la jurisprudence belge qui avait pris de la distance par rapport à la jurisprudence *N. c. Royaume-Uni* et offrait désormais une protection plus étendue que celle prévue par l'article 3 de la Convention (voir paragraphes 101 et suivants, ci-dessus).»

Deuxièmement, dans l'arrêt *Savran c. Danemark*, la Cour stipule :

« 137. La Cour a toujours appliqué les mêmes principes dans les affaires concernant l'expulsion de requérants gravement malades, indépendamment du type d'affection – somatique ou mentale – qu'ils présentaient. Dans l'arrêt *Paposhvili* (précité), elle a examiné la jurisprudence concernant tant les requérants souffrant de maladies physiques que ceux souffrant de maladies mentales avant d'énoncer le nouveau standard applicable (voir le paragraphe 127 ci-dessus et les références citées dans l'arrêt *Paposhvili*, précité, § 179). Le paragraphe 183 de l'arrêt *Paposhvili* renvoie d'ailleurs à « une personne gravement malade », sans préciser de type de maladie concerné. Le standard établi dans ce paragraphe n'est donc pas limité à une catégorie particulière de pathologies, et encore moins aux seules maladies physiques : il peut s'étendre à tout type de maladie, notamment aux maladies mentales, pour autant que la situation du malade concerné corresponde à l'ensemble des critères énoncés dans l'arrêt *Paposhvili*. »

Au vu de la gravité de la pathologie psychique de Mme E. K. (PTSD sévère, dépression majeure, risque suicidaire) et de l'absence avérée de soins accessibles au Maroc (démontrée au point 1.3), toute mesure de renvoi violerait de manière flagrante les articles 2 et 3 de la CEDH. L'État belge, en exécutant cet éloignement, manquerait à son devoir de ne pas exposer une personne vulnérable à un risque réel de mort ou de traitement inhumain.

2. Conclusion

La décision attaquée, datée du 2 janvier 2026, est entachée de vices substantiels qui justifient son annulation immédiate et, au stade du présent référé, la suspension de son exécution en extrême urgence. Elle viole les dispositions fondamentales suivantes :

2.1 Violation du volet procédural de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme

L'Office des Étrangers a failli à son obligation positive de mener une évaluation rigoureuse, effective et individualisée du risque réel encouru par la requérante. Au lieu de procéder à l'examen scrupuleux requis par la jurisprudence Paposhvili, l'autorité s'est retranchée derrière une motivation stéréotypée et factuellement erronée, affirmant l'absence de tout élément médical ("geen elementen"). Ce faisant, elle a délibérément ignoré une pièce maîtresse du dossier administratif : le certificat médical du Dr Papadoyannaki du 27 novembre 2025. En omettant de prendre en considération ce document, qui atteste de lésions physiques (perte de dents) et d'un risque suicidaire ("passage à l'acte"), l'Office des Étrangers a vidé de sa substance la protection offerte par l'article 3, transformant l'examen du risque en une simple formalité administrative déconnectée de la réalité clinique de la requérante.

2.2 Violation du volet matériel des articles 2 et 3 de la Convention européenne des droits de l'homme

Le renvoi de la requérante vers le Maroc constituerait une violation directe du droit à la vie (Article 2) et de l'interdiction des traitements inhumains (Article 3). L'exécution de la mesure d'éloignement se heurte à deux obstacles absolus que l'administration ne peut surmonter sans violer la Convention :

- 1. Une contre-indication médicale au transport : Le médecin a formellement interdit le voyage ("contre-indication au voyage seule ou accompagnée"), rendant l'exécution matérielle de la reconduite constitutive, en soi, d'un traitement inhumain.*
- 2. Un risque léthal avéré : Le renvoi expose la requérante à une décompensation psychiatrique immédiate avec un risque élevé de suicide. En l'absence d'accès garanti à des soins psychiatriques adéquats au Maroc (pénurie structurelle et obstacles financiers), ce risque se réalisera inéluctablement. L'État belge se rendrait ainsi complice d'une atteinte à la vie de la requérante.*

2.3 Violation des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 et du devoir de minutie

La décision est entachée d'un défaut de motivation formelle et d'une erreur manifeste d'appréciation. Affirmer, comme le fait l'acte attaqué, que l'intéressée ne souffre d'aucune maladie empêchant le retour est une contre-vérité flagrante au regard des pièces du dossier. Cette motivation, fondée sur une erreur de fait, prive la décision de toute base légale valide.

De plus, le devoir de minutie imposait à l'autorité, avant de tenter d'exécuter une nouvelle fois l'éloignement après l'échec de la procédure d'asile, de vérifier l'état de santé actuel de la personne détenue sous sa garde. En s'abstenant de le faire, l'administration a agi avec une légèreté blâmable, incompatible avec les principes de bonne administration."

De verzoekster betoogt onder meer dat de verweerder niet deugdelijk heeft gemotiveerd inzake de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming en dat er bij het nemen van de terugleidingsbeslissing (nadat de asielpcedure is afgesloten) geen zorgvuldige beoordeling werd doorgevoerd omtrent haar actuele gezondheidstoestand. De verzoekster verwijst naar haar gezondheidstoestand zoals geattesteerd door Dr. Z.P. in een recent medisch attest van 27 november 2025 (inventaris verzoekschrift, stuk 2). De verzoekster wijst erop dat Dr. Z.P. heeft vastgesteld dat zij symptomen vertoont van een majeure depressie en PTSD die een snelle psychologische en psychiatrische opvolging vereisen en dat haar gezondheidstoestand is verslechterd sedert dat zij is vastgehouden met het oog op de verwijdering naar Marokko. De verzoekster legt tevens de nadruk op de geattesteerde risico's op psychische decompensatie en suïcide ("passage à l'acte") en contra-indicatie om te reizen. Dit betoog vindt steun in het medisch attest van 27 november 2025.

De materiële motiveringsplicht houdt in dat de genomen beslissing wordt gedragen door rechtens aanvaardbare motieven die kunnen blijken, hetzij uit de beslissing zelf, hetzij uit de stukken van het dossier. Dit betekent onder meer dat die motieven steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die relevant zijn

en met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld (RvS 8 december 2022, nr. 255.212). De materiële motiveringsplicht houdt in dat iedere administratieve rechtshandeling moet steunen op motieven waarvan het feitelijk bestaan naar behoren bewezen is en die in rechte ter verantwoording van die handeling in aanmerking genomen kunnen worden (RvS 14 juli 2008, nr. 185.388; RvS 20 september 2011, nr. 215.206; RvS 5 december 2011, nr. 216.669).

Het zorgvuldigheidsbeginsel houdt in dat het bestuur zijn beslissing op zorgvuldige wijze moet voorbereiden. Dit impliceert dat de beslissing dient te steunen op werkelijk bestaande en concrete feiten die met de vereiste zorgvuldigheid werden vastgesteld. De zorgvuldigheidsplicht legt de overheid onder meer op om zorgvuldig te werk te gaan bij de voorbereiding van de beslissing en ervoor te zorgen dat de feitelijke en juridische aspecten van het dossier deugdelijk onderzocht worden, zodat zij met kennis van zaken kan beslissen (RvS 22 november 2012, nr. 221.475; RvS 24 mei 2023, nr. 256.585).

Zowel bij het beoordelen van de zorgvuldigheidsplicht als bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht, treedt de Raad niet op als rechter in hoger beroep die de ware toedracht van de feiten gaat vaststellen. Hij onderzoekt enkel of de overheid in redelijkheid is kunnen komen tot de door haar gedane feitenvaststelling en of er in het dossier geen gegevens voorhanden zijn die met die vaststelling onverenigbaar zijn. Verder toetst de Raad in het kader van zijn wettigheidstoezicht of het bestuur is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of het de feitelijke vaststellingen correct heeft beoordeeld en of het op grond daarvan niet onredelijk tot zijn besluit is gekomen (cf. RvS 7 december 2001, nr. 101.624).

De aangevoerde schending van de materiële motiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel wordt *in casu* onderzocht in het licht van de tevens aangevoerde schending van artikel 3 van het EVRM. De kritiek van de verzoekster is immers gericht op de volgende vaststellingen in de bestreden beslissing inzake de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming: *“Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die haar belemmeren terug te keren naar zijn land van herkomst. Artikel 3 EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn.”*

Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat *“Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”* Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en het gedrag van de verzoekende partij (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie vaste rechtspraak EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, *Auad v. Bulgarije*, par. 96).

Met betrekking tot vreemdelingen die zich in het kader van hun uitwijzing beroepen op hun medische toestand en het gebrek aan medische en sociale zorg in het land van terugkeer, hanteert het EHRM een hoge drempel en oordeelt het EHRM dat enkel *“in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn”*, een schending van artikel 3 van het EVRM aan de orde kan zijn (EHRM 27 mei 2008, N. v. Verenigd Koninkrijk, § 42). Uit het arrest *Paposhvili* (EHRM 13 december 2016 (GK), nr. 41738/10, par. 183) blijkt dat onder deze uitzonderlijke gevallen niet alleen worden begrepen situaties van verwijdering van ernstig zieke personen bij wie er sprake is van een onmiddellijk en nakend levensgevaar, enerzijds, maar ook situaties worden begrepen van verwijdering van ernstig zieke personen bij wie er ernstige aanwijzingen zijn dat er een reëel risico bestaat op blootstelling aan een ernstige, snelle en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand met intens lijden tot gevolg van een aanzienlijke verkorting van de levensverwachting door het gebrek aan of toegang tot een adequate behandeling van de ziekte in het ontvangstland, anderzijds.

Met betrekking tot het verwijderen zelf, heeft het EHRM reeds geoordeeld dat artikel 3 van het EVRM een verdragsluitende staat in beginsel niet verplicht om een persoon niet te verwijderen of uit te zetten wanneer deze in staat is te reizen en voor zover in dat verband de nodige maatregelen worden genomen die passend

zijn en aan de toestand van de betrokkene aangepast (EHRM 4 juli 2006, nr. 24171/05, Karim t. Zweden, § 2; EHRM 30 april 2013, nr. 75203/12, Kochieva e.a. t. Zweden, § 35).

De verzoekster kan worden gevolgd in haar kritiek dat de motivering in de bestreden beslissing niet getuigt van een zorgvuldig en geïndividualiseerd onderzoek waar omtrent artikel 3 van het EVRM louter wordt gesteld dat de verzoekster *“geen elementen aan(brengt) die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die haar belemmeren terug te keren naar zijn land van herkomst”* en dat *“artikel 3 EVRM niet het recht (waarborgt) om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn”*. De verweerder geeft hiermee, zonder enige concrete toelichting of beoordeling van verzoeksters actuele medische situatie, enkel vormelijk aan dat de verzoekster geen elementen aanbrengt die bewijzen dat zij lijdt aan een ziekte die haar belemmert terug te keren naar haar land van herkomst en dat er *“in de voorliggende zaak”* geen sprake is van een zeer uitzonderlijke geval waarbij er dwingende humanitaire redenen zijn die pleiten tegen de uitwijzing. Hoe de verweerder tot deze conclusie komt en op welke feitelijke gronden de verweerder dit besluit precies baseert, is geheel onduidelijk. Niet enkel wordt hieromtrent in de bestreden beslissing zelve niet verder gemotiveerd, maar ook in het administratief dossier is er geen enkel stuk terug te vinden waaruit kan blijken dat de verweerder of diens diensten na de afwijzing van het door de verzoekster ingediende beschermingsverzoek en met het oog op de thans in het vooruitzicht gestelde uitwijzing enig, concreet onderzoek hebben verricht inzake verzoeksters actuele medische toestand.

De Raad stelt vast dat in de bestreden akte enkel wordt verwezen naar de beoordeling inzake de internationale bescherming in de mate dat de verzoekster aangaf dat zij niet naar Marokko terugkeert omdat zij er veel familiale problemen heeft. Over deze familiale problemen wordt in de bestreden akte het volgende gesteld: *“De aangehaalde elementen werden reeds beoordeeld in haar verzoek om internationale bescherming van 4/11/2025. Uit het onderzoek van het CGVS (en de RVV) is gebleken dat betrokkene niet voldoet aan de criteria om de vluchtelingenstatus of subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen en kan redelijkerwijze worden afgeleid dat de betrokkene geen reëel risico loopt op een behandeling strijdig met artikel 3 van het EVRM.”* De verweerder verwijst inzake de aangehaalde familiale problemen zodoende naar de beoordeling van de adjunct- commissaris-generaal en de Raad waaruit volgens de verweerder redelijkerwijze blijkt dat de verzoekster op dit punt geen reëel risico loopt op een behandeling strijdig met artikel 3 van het EVRM.

Uit niets blijkt echter dat de verweerder, die blijkens het administratief dossier kennis had van de inhoud van de beslissing van de adjunct-commissaris-generaal van 5 december 2025 alsook van 's Raads arrest nr. 338 582 van 23 december 2025 (elektronisch administratief dossier, stukken 85, 89 en 90), daarnaast ook daadwerkelijk in overweging heeft genomen dat de verzoekster in het kader van haar verzoek om internationale bescherming ten overstaan van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: het CGVS) eveneens gewag heeft gemaakt van psychische problemen en dat zij bij haar hoger beroep bij de Raad hieromtrent het medisch attest van 27 november 2025 van Dr. Z. P. heeft voorgelegd waarop zij zich ook in de voorliggende vordering beroept. In 's Raads arrest nr. 338 582 van 23 december 2025 wordt nochtans uitdrukkelijk bevestigd dat de verzoekster dit medisch attest van 27 november 2025 heeft neergelegd en bovendien wordt in dit arrest ook ten dele verwezen naar de inhoud ervan: *“2.3. Verzoekster voegt een medisch attest van 27 november 2025 en een kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud bij haar verzoekschrift (stukken 3 en 4). (...) Wat betreft verzoeksters mentale gezondheidstoestand stelt de Raad vast dat uit het bij het verzoekschrift gevoegde medisch attest (stuk 3) blijkt dat zij te kampen heeft met een ernstige depressie en dat zij tekenen vertoont van een post-traumatisch stresssyndroom. In het attest wordt echter aangegeven dat het is gebaseerd op verzoeksters eigen verklaringen, dat het werd opgesteld gedurende slechts één onderzoek van een uur en dat hierbij wegens een taalbarrière geen volledige analyse van verzoeksters gezondheidstoestand kon worden gemaakt. Waar kan worden aangenomen dat verzoekster een zekere mentale kwetsbaarheid vertoont, waaronder geheugenproblemen en concentratiestoornissen, blijkt uit een lezing van de notities van het persoonlijk onderhoud (verzoekschrift, stuk 4) dat dit onderhoud op een normale wijze is verlopen. In het medisch attest wordt niet gesteld dat verzoekster omwille van haar mentale gezondheidstoestand niet in staat zou zijn tot het op een normale wijze ondergaan van een persoonlijk onderhoud en/of tot het afleggen van gedetailleerde, doorleefde, coherente en geloofwaardige verklaringen in het kader van haar verzoek om internationale bescherming en dit zowel in het kader van haar ICAM-coachingtraject als in het kader van haar persoonlijk onderhoud door het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.”*

Het staat dan ook vast dat de verweerder onmiskenbaar op de hoogte was van het bestaan van het thans voorgelegde medisch attest van 27 november 2025. In de bestreden beslissing wordt op geen enkele wijze

verwezen naar de beoordeling van de adjunct-commissaris-generaal en van de Raad omtrent verzoeksters psychisch-medische problematiek. Een dergelijke verwijzing is beperkt tot de beoordeling van verzoeksters familiale problematiek.

Bij de beoordeling van de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming wordt op geen enkele wijze concreet in rekening genomen dat de verzoekster blijkens een recent medisch attest een psychisch-medische problematiek vertoont en nog minder kan blijken dat de verweerder op zorgvuldige wijze heeft onderzocht of de uitwijzing van de verzoekster, gelet op haar recente gezondheidstoestand, al dan niet een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling met zich mee kan brengen. De verweerder beperkt zich terzake tot loutere en algemene stellingen waarvan niet blijkt dat zij berusten op enig daadwerkelijk individueel onderzoek van verzoeksters actuele gezondheidstoestand.

Uit de algemene motivering "*Artikel 3 EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, hetgeen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 EVRM aan de orde zijn.*" kan niet afgeleid worden dat deze motieven tot stand zijn gekomen na kennisname van (laat staan zorgvuldig onderzoek van) het voormelde medisch attest van 27 november 2025.

De Raad wijst er ook nog op dat het loutere feit dat de verzoekster geen medische verblijfsaanvraag op grond van artikel 9ter van de Vreemdelingenwet heeft ingediend, *prima facie* niet wegneemt dat de verweerder gehouden is, op het ogenblik dat hij overgaat tot het nemen van een beslissing om de verzoekster onverwijld te verwijderen (terug te leiden naar de grens) naar haar land van herkomst, rekening te houden met de actuele gezondheidstoestand van de verzoekster waarvan hij onmiskenbaar op de hoogte diende te zijn.

Thans kan de Raad dan ook enkel vaststellen dat de verweerder heeft nagelaten om, in het licht van de actuele gezondheidstoestand van de verzoekster, een voldoende grondig onderzoek te voeren inzake een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM bij de verwijdering van de verzoekster naar haar land van herkomst. De verweerder was er nochtans van op de hoogte - of diende minstens hiervan op de hoogte te zijn nu in de bestreden akte zelve uitdrukkelijk wordt verwezen naar de beslissing van de adjunct-commissaris-generaal van 5 december 2025 en naar het arrest van de Raad van 23 december 2025 - dat de verzoekster blijkens een recent medisch attest van 27 november 2025 lijdt aan een medisch-psychische problematiek.

Gelet op wat hierboven wordt besproken, stelt de Raad vast dat uit de stukken van het administratief dossier niet blijkt dat in de aanloop naar, dan wel bij het nemen van de bestreden beslissing een zorgvuldig en nauwkeurig onderzoek heeft plaatsgehad naar alle omstandigheden die betrekking hebben op het individueel geval van de verzoekster, met name in het licht van artikel 3 van het EVRM. De bestreden beslissing is op dit punt ook niet deugdelijk gemotiveerd.

Een schending van de materiële motiveringsplicht en de zorgvuldigheidsplicht in het licht van artikel 3 van het EVRM wordt op het eerste zicht dan ook aannemelijk gemaakt.

Het verweer in de nota met opmerkingen kan niet overtuigen. De verwijzing in de verweernota naar de beoordeling van de Raad in het arrest nr. 338 582 van 23 december 2025, de argumentatie omtrent de ongeloofwaardigheid van het asielrelaas en de inhoudelijke opmerkingen op hetgeen de arts in zijn attest van 27 november 2025 heeft geattesteerd, betreffen een *a posteriori* motivering die het vastgestelde gebrek niet kan rechtzetten. Bovendien werden in het arrest nr. 338 582 van 23 december 2025 de door de verzoekster aangevoerde psychologische problemen enkel inhoudelijk meegenomen in de beoordeling of de verzoekster gelet op haar concentratieproblemen in staat was om op een normale wijze een persoonlijk onderhoud te ondergaan en/of om gedetailleerde, doorleefde, coherente en geloofwaardige verklaringen af te leggen in het kader van haar persoonlijk onderhoud bij het CGVS. De Raad heeft in zijn arrest nr. 338 582 op geen enkele wijze uitspraak gedaan over de aan verzoeksters gezondheidstoestand gerelateerde risico's voor verzoeksters integriteit en/of op een onmenselijke of vernederende behandeling bij verwijdering, en dit in het licht van de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming. De verweerder kan ook niet dienstig verwijzen naar het gehoorverslag van 13 november 2025 waarin de verzoekster aangaf in goede gezondheid te verkeren, aangezien het thans voorliggende medisch attest dateert van 27 november 2025 en hierin duidelijk wordt aangegeven dat verzoeksters gezondheidstoestand afgleed sedert zij werd vastgehouden.

Waar de verweerder verwijst naar 's Raads arrest nr. 337 618 van 12 december 2025 en vraagt om een gelijkaardige beoordeling te maken, merkt de Raad op dat zijn arresten geen precedentwerking kennen. Bovendien verliest de verweerder uit het oog dat hij thans wel degelijk op de hoogte was van het medische

attest van 27 november 2025, terwijl de Raad in zijn arrest nr. 337 618 stelde dat de verweerder in de toen voorliggende zaak onmogelijk rekening had kunnen houden met het bij het verzoekschrift gevoegde medisch attest aangezien dit attest dateerde van na de in deze zaak bestreden beslissing.

Gelet op het voorgaande is het enig middel in de besproken mate op het eerste gezicht gegrond en dus ernstig.

Aan de tweede cumulatieve voorwaarde om over te gaan tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is bijgevolg voldaan.

2.2.3. Betreffende de derde voorwaarde: het moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

2.2.3.1. Overeenkomstig artikel 39/82, §2 van de Vreemdelingenwet kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten indien er ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en indien de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen. Wat de vereiste betreft dat een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dient te worden aangetoond, mag de verzoekende partij zich niet beperken tot vaagheden en algemeenheden. Ze dient integendeel zeer concrete gegevens aan te voeren waaruit blijkt dat zij persoonlijk een moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondergaat of kan ondergaan. Het moet voor de Raad immers mogelijk zijn om met voldoende precisie in te schatten of er al dan niet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel voorhanden is en het moet voor verwerende partij mogelijk zijn om zich tegen de door verzoekende partij aangehaalde feiten en argumenten te verdedigen.

De verzoekende partij dient gegevens aan te voeren die enerzijds wijzen op de ernst van het nadeel dat zij ondergaat of kan ondergaan, hetgeen concreet betekent dat zij aanduidingen moet geven omtrent de aard en de omvang van het te verwachten nadeel, en die anderzijds wijzen op de moeilijke herstelbaarheid van het nadeel.

Er dient evenwel te worden opgemerkt dat een summiere uiteenzetting kan worden geacht in overeenstemming te zijn met de bepalingen van artikel 39/82, §2, eerste lid van de Vreemdelingenwet en van artikel 32, 2° van het PR RvV, indien het moeilijk te herstellen ernstig nadeel evident is, dat wil zeggen wanneer geen redelijk denkend mens het kan betwisten en dus ook, wanneer de verwerende partij, wier recht op tegenspraak de voormelde wets- en verordeningsbepalingen mede beogen te vrijwaren, onmiddellijk inzielt om welk nadeel het gaat en zij wat dat betreft de uiteenzetting van de verzoekende partij kan beantwoorden (cf. RvS 1 december 1992, nr. 41.247).

Dit geldt des te meer indien de toepassing van deze vereiste op een overdreven restrictieve of formalistische wijze tot gevolg zou hebben dat de verzoekende partij, in hoofde van wie de Raad in deze stand van het geding *prima facie* een verdedigbare grief gegrond op het EVRM heeft vastgesteld, niet het op grond van artikel 13 van het EVRM vereiste passende herstel kan verkrijgen. De voorwaarde inzake het moeilijk te herstellen ernstig nadeel is ten slotte conform artikel 39/82, §2, eerste lid van de Vreemdelingenwet vervuld indien een ernstig middel werd aangevoerd gesteund op de grondrechten van de mens, in het bijzonder de rechten ten aanzien waarvan geen afwijking mogelijk is uit hoofde van artikel 15, tweede lid van het EVRM.

2.2.3.2. De verzoekster geeft onder meer aan dat de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing haar blootstelt aan een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

Gelet op de hoger vastgestelde ernst van het middel dat raakt aan het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM is, conform artikel 39/82, §2, eerste lid van de Vreemdelingenwet, de voorwaarde inzake het moeilijk te herstellen ernstig nadeel vervuld.

De argumentatie van de verweerder in de nota met opmerkingen doet daaraan geen afbreuk.

Ook aan de voorwaarde van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel is bijgevolg voldaan.

2.3. Uit het geheel van de overwegingen die voorafgaan, volgt dat is voldaan aan de drie voorwaarden om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing te bevelen van de tenuitvoerlegging van de beslissing houdende terugleiding naar de grens.

3. Kosten

Met toepassing van artikel 39/68-1, §5, derde en vierde lid van de Vreemdelingenwet zal de beslissing over het rolrecht of over de vrijstelling ervan, in een mogelijke verdere fase van het geding worden getroffen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Asiel en Migratie van 2 januari 2026 tot terugleiding naar de grens, wordt bevolen.

Artikel 2

De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt voor het overige verworpen.

Artikel 3

Dit arrest is, betreffende artikel 1, uitvoerbaar bij voorraad.

Artikel 4

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op twaalf januari tweeduizend zesentwintig door:

C. DE GROOTE, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

N. VERBRUGGHE, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

N. VERBRUGGHE

C. DE GROOTE